VP, XXIII, 2, 62-63 1944/4

Rozšíření plže Vitrea contracta Westerlund ve středních Čechách.

Zjistil jsem tento zajímavý druh r. 1939 na mnoha místech ve středních Čechách, zvláště v blízkém okolí pražském. *Vitrea contracta* WEST. žije v celé střední Evropě; její rozšíření je však dosud nedokonale prozkoumáno pro velmi časté zaměňování s příbuzným druhem *Vitrea crystallina* MÜLLER. ULIČNÝ (1892) ji udává z Čech od Sychrova v severních Čechách a ze Šumavy (Schöninger).

Ve středních Čechách je tato *Vitrea* poměrně hojná; nejhojnější je v Českém Krasu, roztroušena v dolním Povltaví mezi Prahou a Kralupami, po jednom exempláři mám z údolí potoka Chobotu u Brandýsa nad Labem a ze Zahořanského údolí u Davle. — Středočeské kusy odpovídají celkem popisu EHRMANNOVU (Tierwelt Mitteleuropas), jen poměrná výška kotouče podléhá individuálním změnám; největší exempláře jsou asi 3 mm široké, ovšem kusy takových rozměrů jsou velmi vzácné. *Vitrea contracta* WEST. se ve středních Čechách vyskytuje většinou jen jednotlivě, jen místy můžeme sebrati větší materiál; na př. v kamenné, lesem zarostlé ssuti u Srbských vodopádů. Také v náplavech je tento druh poměrně hojný — z náplavu Prokopského potoka mám materiál asi 100 kusů.

Všímal jsem si také blíže způsobu života tohoto plže a seznal jsem, že se velmi liší od příbuzného druhu *Vitrea crystallina* MÜLLER, neboť dává přednost místům mnohem sušším: žije většinou v kamenných ssutích v lesích na vápencovém podkladu, vždy na svazích, nikdy na vlhkém dně údolí nebo u potoků jako *Vitrea crystallina* MÜLLER. Také jsem často sebral jednotlivé exempláře na skalních stepích pod kameny, kde *Vitrea contracta* WEST. pravděpodobně žije částečně podzemním životem. Tolik o rozšíření v Českém Krasu. — V dolním Povltaví je velmi vzácná; žije zde v mechu sprašových strání, hlavně se severní exposicí; 1 kus jsem sebral také na velmi teplé břidličné skále v údolí Vltavy u Dolan; nejsnáze ji zde nalezneme v náplavech větších potoků. Na sever od Kralup se mi tento druh dosud nepodařilo zjistit.

Živé exempláře sebereme poměrně zřídka; nejsnáze je můžeme nalézti ve spadaném listí mezi kameny po déle trvajících deštích. Domnívám se, že *Vitrea contracta* WEST. je v Čechách hojnější než by se na první pohled zdálo (ve středních Čechách je mnohem hojnější než *Vitrea crystallina* MÜLL.), a že se dá očekávati další výskyt v Polabí i jinde ve středočeské oblasti.

VOJEN LOŽEK.

1944